ANALYSE RAPPORT

Nabestaandenpensioen: maak duidelijk wie waarop recht heeft en wanneer

In het kort Een nabestaandenpensioen beschermt de nabestaanden tegen een onverwachte inkomensterugval bij overlijden van de deelnemer. Duidelijke informatie en inzicht in keuzes tijdens verschillende levensgebeurtenissen geeft de deelnemer houvast en handelingsperspectief. In haar onderzoek constateert de AFM dat pensioenuitvoerders veel aandacht hebben voor nabestaandenpensioen, maar ook dat de informatieverstrekking hierover nog tekortschiet. De AFM roept pensioenuitvoerders op kennis te nemen van de bevindingen uit dit rapport en toe te passen op hun eigen informatieverstrekking.

NOVEMBER | 2026

AFM

Samenvatting

Nabestaanden zijn inherent kwetsbaar. Schrijnende situaties moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Naast het verlies van hun dierbare, verliezen nabestaanden mogelijk ook een deel van hun inkomen. Een nabestaandenpensioen is er om een onverwachte inkomensterugval voor een partner of kind te beperken, op een zeer kwetsbaar moment in hun leven. Het is daarom belangrijk dat deelnemers[1] en hun nabestaanden een goed beeld hebben van de hoogte van het nabestaandenpensioen en voorwaarden die daarbij gelden. Deelnemers kunnen dan waar nodig tijdig actie ondernemen zodat hun partner en kinderen niet voor pijnlijke verrassingen komen te staan. Bij overlijden is er immers nauwelijks handelingsperspectief voor de nabestaande en zal hij in een al kwetsbare periode geconfronteerd kunnen worden met nadelige financiële consequenties.

Nabestaandenpensioen is een complex onderwerp. Om ervoor te zorgen dat het nabestaandenpensioen goed is geregeld, is het belangrijk dat deelnemers op een begrijpelijke manier wordt uitgelegd hoe het nabestaandenpensioen werkt. De exacte invulling van het nabestaandenpensioen hangt af van diverse factoren. Wie heeft er recht op, hoe hoog is de uitkering aan nabestaanden, in welke gevallen is een deelnemer wel of niet verzekerd en wanneer moet de deelnemer of nabestaande actie ondernemen? In dit rapport gaan we in op het belang van goede informatieverstrekking, maar ook op situaties waarin deelnemers vaak onbewust en ongewenst niet voor nabestaandenpensioen zijn verzekerd. Omdat een nabestaandenpensioen uiteindelijk draait om het beschermen van een kwetsbare groep mensen, introduceren wij verschillende persona die de risico's concreet en tastbaar maken (zie Figuur 1). Daarnaast is een lijst met meest voorkomende begrippen met uitleg opgenomen op pagina 6.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in het nieuwe pensioenstelsel?
Het nabestaandenpensioen is met de Wet toekomst pensioenen op verschillende punten ingrijpend gewijzigd, met als doel het uniformer en daarmee duidelijker voor de deelnemer te maken. Het partner- en wezenpensioen dat een nabestaande ontvangt bij overlijden van de deelnemer vóór pensioendatum is voortaan voor alle pensioenregelingen op risicobasis. De hoogte van het partner- en wezenpensioen voor pensioendatum is in alle pensioenregelingen een percentage van het pensioengevend loon en niet meer afhankelijk van het aantal dienstjaren. Een nabestaandenpensioen op risicobasis betekent ook dat het partner- en wezenpensioen vervallen wanneer een deelnemer uit dienst treedt, tenzij hij er zelf voor kiest om dit voort te zetten.[2] Daarnaast is gelijkgetrokken wie er als partner wordt aangemerkt (de partnerdefinitie). Het is daarom belangrijk dat een deelnemer en zijn nabestaanden begrijpen wat het nabestaandenpensioen inhoudt en wat de gevolgen daarvan zijn voor hun persoonlijkesituatie. In Bijlage 1 vindt u een uitgebreide beschrijving van de belangrijkste wijzigingen.

Pensioenuitvoerders kunnen deelnemers en hun nabestaanden houvast en handelingsperspectief bieden door het nabestaandenpensioen zorgvuldig in te richten en hen daarover duidelijk te informeren. Daarom moeten pensioenuitvoerders op grond van de wet in ieder geval bij indiensttreding, uitdiensttreding en pensioeningang van de deelnemer en nabestaanden (partner en kind) informatie over het nabestaandenpensioen verstrekken.[3] Bij elk van deze gebeurtenissen ligt de nadruk op een andere informatiebehoefte en moeten dus andere

1 Met deelnemers bedoelen we actieven, gewezen en gepensioneerden.

2 Na uitdiensttreding is de deelnemer nog gedekt voor het nabestaandenpensioen gedurende de uitloopperiode of bij recht op een Werkeloosheidswet of Ziektewetuitkering.

3 Artikel 21 Pw, artikel 39 Pw en artikel 43 Pw.

elementen terugkomen in de informatieverstrekking. Als vervolg op een eerdere verkenning[4] naar het nabestaandenpensioen, heeft de AFM een nalevingsonderzoek[5] gedaan bij zeven pensioenuitvoerders (pensioenfondsen, verzekeraars en PPI's) die regelingen uitvoeren in het nieuwe pensioenstelsel. In dit onderzoek is gekeken naar de inrichting van het nabestaandenpensioen en hoe pensioenuitvoerders daarover communiceren met deelnemers en nabestaanden tijdens verschillende levensgebeurtenissen. Wij hebben de ontvangen informatie van onderzochte partijen getoetst aan de wettelijke verplichtingen[6] uit Bijlage 2. De AFM heeft in dit onderzoek niet beoordeeld of bij keuzes die betrekking hebben op het nabestaandenpensioen is voldaan aan de keuzebegeleidingsvereisten[7]. Wel hebben we voor de verschillende communicatie-uitingen gekeken naar welke informatie relevant is voor het aanzetten tot actie en daarom voorafgaand aan het keuzeproces al gedeeld moet worden met een deelnemer.

De AFM ziet dat pensioenuitvoerders aandacht hebben voor het nabestaandenpensioen en inspanningen verrichten voor een zorgvuldige inrichting daarvan. Tegelijkertijd blijkt uit ons onderzoek dat bij alle onderzochte pensioenuitvoerders sprake is van wettelijke tekortkomingen in de informatieverstrekking bij een of meerdere levensgebeurtenissen. Informatie moet tijdig bij de deelnemer of nabestaande terechtkomen en afgestemd zijn op de specifieke situatie van de deelnemer of nabestaande. De informatie moet gericht zijn op wat op dat moment voor de deelnemer of nabestaande relevant is en hen aanzetten tot actie. De AFM roept de sector op kennis te nemen van onderstaande bevindingen en deze door te voeren in de informatieverstrekking aan deelnemers en nabestaanden.

- **Zet uw deelnemers aan tot actie.** Dat begint bij duidelijk en correct de hoogte van het nabestaandenpensioen in de eerste laag van de startinformatie op te nemen, en daarbij de uitdrukkelijke oproep te doen aan deelnemers dat zij moeten nagaan of dat voldoende is. In de startinformatie hoeven dat geen persoonlijke bedragen te zijn, maar het moet voor de deelnemer wel duidelijk zijn hoe het partneren wezenpensioen tot stand komt om te kunnen bepalen of dit voor hem voldoende is. Het is belangrijk dat die oproep niet eenmalig plaatsvindt bij de start van deelname aan de pensioenregeling, omdat de gezinssituatie én de arbeidskeuzes die de deelnemer maakt de financiële situatie kunnen veranderen. De financiële impact van overlijden maakt dat informatie over de hoogte van het nabestaandenpensioen een prominente plek verdient in de deelnemerscommunicatie. Dit moet bij de start van de deelname niet enkel terug te vinden zijn in het pensioenreglement, zoals we een aantal keer zagen in ons onderzoek. Dit vergroot de kans dat deelnemers bij uitdiensttreding weten of zij de dekking voor het nabestaandenpensioen zelf willen voortzetten. Bij regelingen waar het partnerpensioen alleen wordt uitgekeerd wanneer de partner vooraf is aangemeld (bepaald partnersysteem), verwachten we van pensioenuitvoerders dat zij deelnemers daar nadrukkelijk en herhaaldelijk op wijzen.
- **Bied nabestaanden volledig inzicht in hun nabestaandenpensioen.** Nabestaanden hebben meestal geen toegang tot het pensioenportaal van de overleden deelnemer, en kunnen daar ook geen informatie over de pensioenregeling opzoeken. Uit ons onderzoek blijkt dat niet altijd duidelijk is wanneer nabestaanden hun eerste uitkering ontvangen en of er nog nabetalingen volgen. Ook is vaak niet gelijk duidelijk wat voor impact een variabele of vaste uitkering kan hebben op de hoogte van de pensioenuitkering van een nabestaande op de lange termijn. Neem nabestaanden mee in hoeveel pensioen ze ontvangen, wanneer ze dit krijgen en hoe dit zich ontwikkelt. Dit zijn verplichte onderdelen van de informatieverstrekking.

4 In 2025 heeft de AFM verschillende risico's en aandachtspunten sectorbreed gedeeld over het nabestaandenpensioen in het nieuwe stelsel. Zie webpagina Nabestaandenpensioen.

5 In een nalevingsonderzoek beoordeelt de AFM of de relevante wettelijke artikelen worden nageleefd. Wanneer dit niet het geval is zal de AFM in beginsel over gaan tot het opleggen van een passende maatregel.

6 In dit rapport benoemt de AFM de artikelen uit de Pensioenwet (Pw) en het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (BuPw). Waar in dit rapport een artikel uit de Pw wordt genoemd, moet daar ook het overeenkomstige artikel uit de Wet verplichte beroepspensioenregeling worden gelezen.

7 Artikel 48a Pw. Hiervoor verwijzen wij naar de informatie op de webpagina Keuzebegeleiding.

- **Zorg dat het nabestaandenpensioen terechtkomt bij alle rechthebbenden.** De AFM verwacht dat pensioenuitvoerders zich actief inspannen om alle rechthebbende nabestaanden te achterhalen. Uit het onderzoek blijkt dat in de startinformatie niet altijd helder is wie onder de partner- of kinddefinitie valt, terwijl deze informatie belangrijk is om partners en kinderen die mogelijk recht hebben op partner- of wezenpensioen tijdig aan te melden. Ook na overlijden moet duidelijk worden gecommuniceerd wie aanspraak kan maken op een nabestaandenuitkering, zodat potentiële rechthebbenden in actie kunnen komen. Zeker bij een onbepaald partnersysteem, waar ook na overlijden mag worden aangetoond dat iemand partner is omdat er sprake was van een gezamenlijke huishouding, is dat van belang. Pensioenuitvoerders maken gebruik van gegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP), maar kunnen mogelijk hiermee niet alle rechthebbenden opsporen. Daarom moeten zij hun communicatie ook richten op complexere gezinssituaties om alle rechthebbende (ex)partners en wezen, waaronder stief- en pleegkinderen, te identificeren en te bereiken.
- **Voorkom situaties waarin deelnemers onbewust niet gedekt zijn.** Uit ons onderzoek blijkt dat deelnemers in verschillende situaties onbewust ongedekt kunnen zijn voor het nabestaandenpensioen, waardoor nabestaanden bij overlijden mogelijk geen uitkering ontvangen. Het gaat bijvoorbeeld om het geheel ontbreken van partner- en wezenpensioen in de regeling, een zeer lage dekking en wanneer de dekking van het nabestaandenpensioen afloopt, zoals bij uitdiensttreding of (verlate) pensionering. Hierbij geldt: als de situatie kan worden voorkomen, is dat veelal de beste oplossing. De AFM roept pensioenuitvoerders daarom op om hun regelingen te beoordelen op dergelijke risico's en waar mogelijk aan te passen, zodat schrijnende situaties voor nabestaanden worden voorkomen. Als situaties niet kunnen worden voorkomen, dan moet dat deelnemers in ieder geval duidelijk worden verteld. De AFM benadrukt daarom dat pensioenuitvoerders deelnemers tijdig, duidelijk en volledig moeten informeren over deze situaties.

Figuur 1: Verschillende informatiebehoeften

Voor dit onderzoek hebben we verschillende type deelnemers (actief, gewezen, pensioengerechtigde, partner en wees) bekeken. Onderstaande illustratieve persona geven een beeld van de verschillen in informatiebehoefte.

Lees hierover meer:

Dennis
36 jaar

Dennis is net van baan gewisseld. Hij heeft een jong gezin waar hij goed voor wil zorgen. Het is voor Dennis belangrijk dat hij met zijn startinformatie de volgende vragen kan beantwoorden:

- Hoeveel krijgen mijn nabestaanden als ik overlijd? 1.2 | 4.1
- Wie valt er onder de dekking? Moet ik mijn partner en kinderen daarvoor aanmelden? 1.4 | H3
- Moet ik keuzes maken voor mijn nabestaandenpensioen of zelf nog iets regelen? 1.2 | 1.5

Nadia stopt met haar baan in het ziekenhuis. Na een pauze van 3 maanden zal ze gaan werken in een verzorgingstehuis. In de stopinformatie van de pensioenuitvoerder leest ze dat zij zelf haar nabestaandenpensioen kan voortzetten. Hierbij heeft Nadia de volgende vragen:

Nadia
43 jaar

- Als ik mijn nabestaandenpensioen niet voortzet, krijgen mijn nabestaanden dan helemaal niets als ik overlijd? 1.3
- Hoeveel krijgen mijn nabestaanden als ik mijn nabestaandenpensioen voortzet en wat zijn de gevolgen van deze keuze? 1.3
- Wanneer moet ik een keuze maken? 1.3 | 4.2

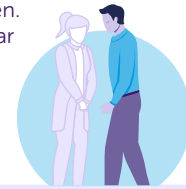
Anita
67 jaar

Anita is net met pensioen. Zij woont samen met haar man en twee zoons van 23 en 28 jaar. Zij heeft haar keuzes al doorgegeven aan haar pensioenuitvoerder en heeft daar net een bevestiging van ontvangen. Na het lezen van deze informatie, heeft ze de volgende vragen:

- Is mijn keuze voor partnerpensioen juist verwerkt? 4.5
- Krijgen mijn kinderen pensioen als ik overlijd? 4.4
- Hoeveel krijgen mijn nabestaanden als ik overlijd? 4.3 | 4.5

Ravi is een maand geleden zijn vriendin verloren. Zij woonden 5 jaar samen in een huurhuis, maar hadden geen samenlevingscontract. Van haar pensioenuitvoerder heeft hij informatie ontvangen. Ravi hoopt daarmee de volgende vragen te beantwoorden:

Ravi
50 jaar

- Krijg ik partnerpensioen en hoeveel is dat? 2.1 | 2.3 | H3
- Moet ik daarvoor zelf nog actie ondernemen? 2.1 | H3
- Vanaf wanneer ontvang ik de pensioenuitkering? 2.2
- Waar kan ik terecht met vragen? 1.6

Sem
18 jaar

Sem is 18 jaar en hij is net zijn stiefvader verloren. Zijn stiefvaders pensioenuitvoerder heeft informatie naar het huisadres van zijn moeder en stiefvader gestuurd. Sem wil antwoorden op de volgende vragen:

- Krijg ik een pensioenuitkering en hoeveel is dat? 2.1 | 2.3 | H3
- Moet ik daarvoor zelf nog actie ondernemen? 2.1 | H3
- Vanaf wanneer ontvang ik de pensioenuitkering? 2.2
- En wanneer stopt deze? 4.4
- Waar kan ik terecht met vragen? 1.6

Tabel 1: Begrippenlijst
Onderstaande begrippenlijst bevat een verklarende woordenlijst van de meest gebruikte begrippen in dit onderzoeksrapport.

Begrip	Toelichting
Partnerbegrip	Wie er volgens de wet recht heeft op partnerpensioen. Dit is vastgelegd in artikel 1, 2a en 16 van de Pw.
Kindbegrip	Wie er volgens de wet recht heeft op wezenpensioen. Dat is vastgelegd in artikel 1 en 16 van de Pw. In het Wetsvoorstel toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen wordt nader uitgewerkt wie als kind aangemerkt gaat worden.
Wees	Een kind waarvan een of beide ouders overleden zijn. Als beide ouders overleden zijn is het kind een volle wees.
Partnersysteem	Er zijn twee soorten partnersystemen. Bij beide systemen moet een partner voldoen aan het partnerbegrip. Gehuwden en geregistreerd partners worden via de BRP veelal automatisch bij pensioenuitvoerders geregistreerd als partner. In andere situaties moet de deelnemer zijn partner aanmelden bij de pensioenuitvoerder. Bij een bepaald partnersysteem moet dat voor overlijden. Bij een onbepaald partnersysteem kan een partner ook na overlijden van de deelnemer aantonen dat hij recht heeft op een partnerpensioen.
Nabestaandenpensioen op risicobasis	Een deelnemer is gedekt voor het nabestaandenpensioen zolang hij in dienst is, maar deze dekking vervalt als hij uit dienst treedt.
Grondslag partner- / wezenpensioen	Het bedrag waar het partner- of wezenpensioen van afhankelijk is. Meestal is dit het pensioengevend loon, soms verminderd met de franchise.
Dekkingspercentage partner- /wezenpensioen	Het percentage van de grondslag dat een partner of kind krijgt als de deelnemer overlijdt. Dit percentage verschilt per regeling maar is wettelijk gemaximeerd. Dit is voor een partner maximaal 50%, voor een halve wees maximaal 20% en een volle wees maximaal 40% van het laatstgenoten pensioengevend loon.
Uitloopdekking	De risicodekking voor het nabestaandenpensioen die doorloopt wanneer een deelnemer uit dienst treedt en niet aansluitend een nieuw dienstverband heeft.
Uitloopdekkingsperiode	De termijn waarin de uitloopdekking doorloopt. De standaardtermijn is 3 of 6 maanden. De uitloopdekking kan korter zijn wanneer de deelnemer een nieuw dienstverband heeft.
Automatische voortzetting risicodekking	De uitloopdekking of de risicodekking die doorloopt wanneer de gewezen deelnemer recht heeft op een werkloosheidsuitkering of een Ziektewetuitkering. Dit is opgenomen in artikel 55 Pw.
Vrijwillige voortzetting	De keuze van een deelnemer om het nabestaandenpensioen voor te zetten als hij uit dienst is. Dit financiert de gewezen deelnemer uit zijn opgebouwde kapitaal. Dit is opgenomen in artikel 61a Pw.
Gelijke aanpassing met spreiden	Methode om de verwerking van (beleggings)resultaten in pensioenuitkeringen te spreiden over meerdere jaren en tegelijkertijd de uitkering voor alle gepensioneerden met hetzelfde percentage aan te passen.

ANALYSE RAPPORT

Inhoudsopgave

1. Zet uw aan tot actie 8

1.1 Attendeer deelnemers persoonlijk op digitaal verstrekte informatie 8

1.2 Informeer wat deelnemers zelf kunnen doen aan de hoogte van het nabestaandenpensioen 9

1.3 Stel deelnemers in staat actie te ondernemen bij uitdiensttreding 10

1.4 Wijs prominent op aanmelden partner in regelingen met bepaald partnersysteem 11

1.5 Stel deelnemers in staat tijdig te reageren 11

1.6 Zorg dat nabestaanden weten waar zij terecht kunnen met vragen 12

2. Bied nabestaanden volledig inzicht in hun nabestaandenpensioen 13

2.1 Maak duidelijk hoe hoog het nabestaandenpensioen is 13

2.2 Zorg dat nabestaanden weten wanneer hun pensioen ingaat 14

2.3 Hoe ontwikkelt het nabestaandenpensioen zich? 14

2.4 Laat toon en inhoud van communicatie aansluiten bij de situatie 14

3. Zorg dat het nabestaandenpensioen terechtkomt bij alle rechthebbenden 16

4. Voorkom situaties waarin deelnemers onbewust niet gedekt zijn 19

4.1 Deelnemers worden niet gewezen op het ontbreken van partner- en wezenpensioen in de pensioenregeling 19

4.2 Deelnemers zijn ongedekt, maar hebben nog wel het keuzerecht op vrijwillige voortzetting 19

4.3 Nabestaandenpensioen op risicobasis loopt niet door bij uitstel pensioeningang 21

4.4 Onduidelijkheid over afloop dekking en uitkering wezenpensioen na pensioeningang 22

4.5 Na pensionering heeft een partner die niet is aangemeld geen recht op partnerpensioen 22

Bijlage 1: Achtergrond en onderzoeksopzet 23

Wat is er veranderd in de nieuwe pensioenregeling? 23

Bijlage 2: Wettelijk kader 25

AFM

1. Zet uw deelnemers aan tot actie

Een nabestaandenpensioen beschermt de nabestaanden tegen een onverwachte inkomensterugval bij overlijden van de deelnemer. Om een adequate nabestaandenpensioendekking te hebben, wordt in sommige situaties een actie van de deelnemer verwacht. Zo moet een deelnemer keuzes maken of informatie doorgeven die impact hebben op de hoogte of de dekking van het nabestaandenpensioen. Hierbij kan worden gedacht aan het aanmelden van een partner of het vrijwillig voortzetten van het nabestaandenpensioen. Als de deelnemer deze actie niet (tijdig) onderneemt, kan dit grote gevolgen hebben voor de nabestaanden. Daarom zijn er verschillende vaste momenten waarop een deelnemer informatie ontvangt over het nabestaandenpensioen. Deze informatie moet de deelnemer aanzetten tot relevante actie.

1.1 Attendeer deelnemers persoonlijk op digitaal verstrekte informatie

In ons onderzoek zien we dat het digitaal verstrekken van informatie vaak bestaat uit verwijzingen naar informatie op de website of op het persoonlijk pensioenportaal. De helft van de pensioenuitvoerders benoemt niet welke informatie daar te vinden is en waarom het belangrijk is dat de deelnemer deze informatie tot zich neemt. De AFM juicht gelaagdheid in de communicatie toe. Daarbij is wel van belang dat een deelnemer met de verstrekte informatie aangezet wordt tot het ondernemen van actie. Dat gebeurt te beperkt als een deelnemer niet weet welke informatie via een link te vinden is. Een pensioenuitvoerder is verplicht om bij informatieverstrekking via de website de deelnemer daarop persoonlijk te attenderen.[8] Algemene mededelingen dat er een bericht klaarstaat volstaan niet. De deelnemer moet er persoonlijk op gewezen worden welke belangrijke informatie in het pensioenportaal staat en waarom het belangrijk is deze informatie te bekijken. Doe dat met een directe link, zodat de deelnemer niet zelf op zoek moet in het portaal om deze informatie te vinden. Zo wordt de kans groter dat een deelnemer de informatie tot zich neemt en vervolgacties onderneemt.

Voor deelnemers die expliciet hebben aangegeven hun informatie schriftelijk te willen ontvangen dienen pensioenuitvoerders alle informatie op papier te verstrekken. Ook dit mag gelaagd, bijvoorbeeld door middel van bijlages. Bij gebruik van gelaagdheid is van belang dat de informatie zowel in zijn geheel als per laag correct, duidelijk en evenwichtig is. Wanneer verplicht te verstrekken informatie via de website verstrekt wordt dan moet dat op het persoonlijke pensioenportaal van de deelnemer en niet via de algemene website.

Aandachtspunt: Geen persoonlijke attendering informatie nabestaandenpensioen in startbrief.
In de startbrief van een van de pensioenuitvoerders staat enkel het volgende over het partnerpensioen: “Tip: bekijk ook wat uw aanmelding betekent voor uw pensioen. U leest hier meer over op onze website onder “In dienst”.”

Goed voorbeeld: startinformatie over het nabestaandenpensioen die aanzet tot actie
Een pensioenuitvoerder voegt Laag 1 van het oude pensioen 123 toe als bijlage in de brief: “Laag 1 vindt u bij deze brief. Hierin leest u welke keuzes u heeft. En wanneer u in actie moet komen.” In deze bijlage staat onder andere: “Als u een samenlevingscontract of een samenlevingsverklaring heeft. Meld uw partner dan bij ons aan.”

8 Artikel 49, lid 2, Pw.

1.2 Informeer wat deelnemers zelf kunnen doen aan de hoogte van het nabestaanden-pensioen

Niet voor iedere deelnemer zal de dekking voor het partner- en wezenpensioen voldoende zijn. Er is geen wettelijke ondergrens voor de hoogte van een nabestaandenpensioen, waardoor de dekking voor het partner- en wezenpensioen sterk tussen pensioenregelingen kan verschillen. Zowel het dekkingspercentage als arbeidskeuzes die een effect hebben op het salaris, kunnen ervoor zorgen dat het nabestaandenpensioen niet voldoende is om het uitgavenpatroon van het huishouden te dekken.

Een pensioenuitvoerder dient daarom de grondslag en het dekkingspercentage van het partner- en wezenpensioen te verstrekken in de startinformatie.[9] Deze informatie laat zien dat het nabestaandenpensioen afhankelijk is van het salaris, en stelt de deelnemer in staat om voor zijn eigen situatie na te gaan of het voldoende is of dat hij mogelijk iets aanvullends moet regelen. Afhankelijk van de situatie kan de deelnemer dit risico mitigeren door:

- Het vrijwillig aanvullen van het partnerpensioen binnen de pensioenregeling, of iets regelen buiten de pensioenregeling (bijvoorbeeld door het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering);
- Het afsluiten van een nabestaandenoverbuggingspensioen/ANW-pensioen;
- Te kiezen voor vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen bij einde dienstverband.

De opties die binnen de huidige regeling mogelijk zijn, moeten via de startinformatie aan deelnemers worden verstrekt.[10] Daarnaast kunnen pensioenuitvoerders deelnemers helpen door hen te wijzen op de overige opties, zoals een overlijdensrisicoverzekering, en hen bewust te maken van het effect van arbeidskeuzes op het nabestaandenpensioen.

Dennis, 36 jaar

Dennis is net van baan gewisseld. Hij heeft een jong gezin waar hij goed voor wil zorgen.

Andere pensioenregeling

Bij zijn nieuwe werkgever voorziet de pensioenregeling in een partnerpensioen op risicobasis.

Nieuwe werkgever

Partnerpensioen: 15% van zijn salaris. Bij zijn overlijden ontvangt zijn partner levenslang €7.500 partnerpensioen per jaar .

Salaris €50.000

Vorige werkgever

Hetzelfde salaris, maar ander partnerpensioen: 50% van zijn salaris, oftewel €25.000 partnerpensioen per jaar.

Salaris €50.000

De **nieuwe dekking is niet voldoende** voor hun uitgavenpatroon en daarom besluiten Dennis en zijn partner dat ze iets extra's moeten regelen. Duidelijke communicatie hierover in de startinformatie biedt Dennis en zijn partner handelingsperspectief.

9 Artikel 21 Pw

10 Artikel 2 BuPw

Naast indiensttredende deelnemers, kunnen pensioenuitvoerders ook nabestaanden helpen met het zelf aanvullen van hun pensioen. In de situatie dat de deelnemer is overleden, is er de mogelijkheid voor lage inkomens om dit aan te vullen via bijvoorbeeld het ANW-pensioen vanuit de overheid of toeslagen.[11] Pensioenuitvoerders hoeven nabestaanden hier niet op te wijzen, maar kunnen hen hier wel handelingsperspectief mee bieden.

Goed voorbeeld: Informeren van nabestaanden over aanvulling nabestaandenpensioen bij laag inkomen
Sommige pensioenuitvoerders benoemen in de communicatie richting nabestaanden actief de mogelijkheid voor lage inkomens om een nabestaandenpensioen aan te vullen via bijvoorbeeld het ANW-pensioen vanuit de overheid of toeslagen en verwijzen daarbij ook concreet naar de Sociale Verzekeringsbank of de Belastingdienst voor meer informatie

1.3 Stel deelnemers in staat actie te ondernemen bij uitdiensttreding

Het is belangrijk dat een deelnemer weet dat de dekking eindigt als hij uit dienst treedt. In de meeste gevallen kan een deelnemer kiezen voor vrijwillige voortzetting van de dekking van het nabestaandenpensioen. Maar leg deze keuze alleen voor als de deelnemer daar ook echt voor kan kiezen. Ligt het ouderdomspensioen namelijk onder de afkoopgrens, dan kan dit niet. Leg de deelnemer dan uit waarom hij deze keuze niet kan maken.[12] Deelnemers die wel voor vrijwillige voortzetting kunnen kiezen, moeten hierop worden gewezen en informatie hierover ontvangen, waaronder de hoogte van de dekking en de reactietermijn.

Daarnaast moet de deelnemer worden gewezen op de gevolgen van het wel of niet kiezen voor vrijwillige voortzetting.[13] Zo financiert de deelnemer de voortzetting uit het ouderdomspensioen, waardoor het ouderdomspensioen steeds lager wordt, naarmate de voortzetting langer duurt. De deelnemer moet daarnaast weten wanneer de vrijwillige voortzetting afloopt. Als het ouderdomspensioen eenmaal onder de afkoopgrens komt, wordt de dekking automatisch beëindigt. De deelnemer kan er altijd voor kiezen de dekking stop te zetten. Hier moet de pensioenuitvoerder hem jaarlijks op wijzen. De pensioenuitvoerder kan ook zelf een maximum opleggen aan de duur of omvang van de vrijwillige voortzetting, zolang de pensioenuitvoerder dit minimaal vijftien jaar faciliteert.[14] Wanneer de deelnemer er niet voor kiest om vrijwillig voort te zetten moet hij erop gewezen worden dat er dan dus geen dekking voor nabestaandenpensioen meer is uit die pensioenregeling.

Ook kan er een deel nabestaandenpensioen op opbouwbasis of restitutie bestaan dat nog voortkomt uit de pre-Wtp regeling. Dit opgebouwde nabestaandenpensioen vervalt niet bij uitdiensttreding, waardoor de deelnemer een vrijwillige voortzetting van de risicodekking mogelijk niet nodig heeft. Communiceer daarom over deze twee verschillende dekkingen en wat ze inhouden, zodat de deelnemer een inschatting kan maken of het nodig is om de risicodekking voort te zetten. In ons onderzoek zagen wij dat niet alle pensioenuitvoerders deze uitsplitsing duidelijk maken in de stopinformatie.

Pensioenuitvoerders moeten aan deelnemers die uit dienst gaan duidelijk maken hoe lang de uitloopdekkingsperiode is en hoe hoog de dekking in deze periode is.[15] Alle pensioenuitvoerders uit ons onderzoek informeren deelnemers over het vervallen van het nabestaandenpensioen op risicobasis. Maar informatie over de dekking tijdens de uitloopperiode schiet vaak tekort, omdat deze informatie vaak te laat komt of niet is opgenomen in de stopinformatie. De deelnemer moet deze informatie binnen de standaardtermijn van de uitloopdekking (3

11 https://www.svb.nl/nl/anw
12 Artikel 10bb, lid 2, sub a, BuPw
13 Artikel 10bb, lid 2, sub d, BuPw
14 Artikel 61a, lid 2, sub b, Pw
15 Artikel 6, sub g, BuPw

of 6 maanden) ontvangen, omdat deze informatie anders niet meer relevant en tijdig is. Hierdoor loopt een deelnemer onbewust het risico dat zijn nabestaanden bij zijn overlijden geen pensioen ontvangen.

Aandachtspunt: incorrecte informatie ten aanzien van uitloopdekking in stopbrief
Een pensioenuitvoerder vermeldt de aanwezigheid van de uitloopdekking in de stopbrief, ook als de stopbrief pas wordt verstuurd nadat de standaardtermijn van 3 maanden voor de uitloopdekking al is verlopen. De pensioenuitvoerder vermeldt niet dat de dekking al is beëindigd. Deze informatie is dan niet meer correct. De AFM verwacht dat deelnemers deze informatie tijdig ontvangen, zodat een deelnemer weet wanneer zijn dekking stopt en daarop actie kan ondernemen.

1.4 Wijs prominent op aanmelden partner in regelingen met bepaald partnersysteem

In geval van een bepaald partnersysteem is het van belang dat de deelnemer zijn partner aanmeldt, om te voorkomen dat de nabestaande achteraf in een schrijnende situatie terecht komt. De partner van de deelnemer krijgt bij dit partnersysteem alleen een pensioenuitkering als diegene is aangemeld bij de pensioenuitvoerder voordat de deelnemer is overleden. Zij hebben niet de mogelijkheid om, zoals in een onbepaald partnersysteem, na overlijden van de deelnemer aan te tonen dat sprake was van een partnerrelatie.

Wij zien in ons onderzoek dat pensioenuitvoerders met een bepaald partnersysteem deelnemers niet altijd duidelijk tot actie aanzetten. Een verwijzing naar meer informatie in het pensioenreglement is niet genoeg. De voorwaarden voor het partnerpensioen moeten helder zijn voor deelnemers. De pensioenuitvoerder moet bevorderen dat de informatie hierover de deelnemer aanzet tot relevante actie, namelijk het aanmelden van de partner. Dit moet zowel in de startbrief als in terugkerende communicatie zoals het UPO.

Het is belangrijk dat de pensioenuitvoerder zich maximaal inspant om de deelnemer te wijzen op de verplichting om de partner aan te melden, en wat de gevolgen zijn als de deelnemer dit niet doet. Stuur bijvoorbeeld een rappel als deelnemers geen gehoor geven aan de oproep. Of gebruik communicatie bij bepaalde life events, bijvoorbeeld als de deelnemer een verhuizing doorgeeft. De gevolgen voor een niet-aangemelde partner zijn immers groot

Aandachtspunt: uitvoerders met een bepaald partnersysteem zetten deelnemers niet altijd duidelijk aan tot actie
Een pensioenuitvoerder heeft het volgende opgenomen in de startinformatie: “Als u samenwoont, moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen. Er zijn voorwaarden die regelen wanneer we niet uitbetalen. U leest hier meer over in het pensioenreglement.” Dit zet onvoldoende aan tot actie om de partner alsnog aan te melden.

1.5 Stel deelnemers in staat tijdig te reageren

Help als pensioenuitvoerder de deelnemer om tijdig de benodigde besluiten te maken voor zijn pensioen. Dit is belangrijk voor de keuze voor het wel of niet vrijwillig voortzetten van het nabestaandenpensioen en het doorgeven van relevante gegevens voor ingang van partner- of wezenpensioen, zoals het aantonen dat iemand partner is, het rekeningnummer en keuze voor loonheffingskorting. Een pensioenuitvoerder moet voor het maken van keuzes ten minste tijdig de benodigde informatie versturen en de deelnemer informeren over de reactietermijn. Hij moet de deelnemer inzicht geven in de gevolgen van het niet op tijd reageren.[16] Dit kan de deelnemer extra helpen met het ondernemen van actie. Reageert de deelnemer niet? Stuur dan tijdig een rappel. Het inzetten van verschillende kanalen, zoals een

16 Artikel 48, lid 3 en 4, Pw

e-mail en een brief per post, kan de kans vergroten dat de deelnemer actie onderneemt.

Voorkom dat nabestaanden ten onrechte denken dat ze geen rechthebbende (meer) zijn. Tijdens het onderzoek constateerde de AFM dat pensioenuitvoerders soms een reactietermijn opnemen in aanvraagformulieren om deelnemers te motiveren tijdig te reageren. Het aanzetten tot actie is goed, maar dit kan er ook toe leiden dat een deelnemer waarbij de reactietermijn is overschreden kan denken niet meer in aanmerking te komen voor een nabestaandenpensioen, terwijl dat recht wel is blijven bestaan. Let daarom goed op de formulering.

1.6 Zorg dat nabestaanden weten waar zij terecht kunnen met vragen

Nabestaanden komen vaak pas voor het eerst in contact met de pensioenuitvoerder van de overledene na het overlijden. Dit is een zware periode voor nabestaanden waarbij ze naast het gemis van hun dierbare ook veel praktische zaken moeten regelen. Zorg er als pensioenuitvoerder daarom voor dat nabestaanden ontzorgd worden. Niet alleen met zorgvuldige communicatie richting de nabestaande, maar ook door de nabestaande actief op te roepen om bij vragen of behoefte aan meer informatie contact op te nemen met de uitvoerder.

Goed voorbeeld: persoonlijk contact met nabestaanden
Verschillende pensioenuitvoerders bieden bij het overlijden van een deelnemer persoonlijke begeleiding aan de nabestaanden. Zo zijn er nabestaanden die elk een persoonlijke begeleider krijgen toegewezen of is er een nabestaandendesk waar deelnemers terecht kunnen bij specialisten die zijn opgeleid in het begeleiden van mensen in de moeilijke tijd die volgt na overlijden van een dierbare.

2. Bied nabestaanden volledig inzicht in hun nabestaandenpensioen

Voor nabestaanden is het belangrijk dat zij duidelijke en volledige informatie ontvangen over het nabestaandenpensioen. Als een deelnemer overlijdt, krijgen zijn partner en kinderen informatie van de pensioenuitvoerder over hun partner- of wezenpensioen. Dit kan de eerste keer zijn dat zij informatie krijgen over het nabestaandenpensioen. Ze hebben meestal geen toegang tot het pensioenportaal van de overleden deelnemer, en kunnen daar ook geen informatie over de pensioenregeling opzoeken. Neem ze daarom mee in hoeveel pensioen ze ontvangen, wanneer ze dit krijgen en hoe dit zich ontwikkelt.

2.1 Maak duidelijk hoe hoog het nabestaandenpensioen is

Voor heldere communicatie richting nabestaanden is het van belang om altijd eurobedragen te communiceren. Zo is het in één oogopslag duidelijk waar de nabestaande recht op heeft en wat hij aan pensioen gaat ontvangen. De hoogte van de (netto) pensioenuitkering kan daarnaast worden beïnvloed door het toepassen van loonheffingskorting of als de wees beide ouders heeft verloren (een volle wees is). Om te zorgen dat de hoogte van het nabestaandenpensioen correct is, moet de pensioenuitvoerder ook hierover goed informeren. Alle pensioenuitvoerders in ons onderzoek nemen de hoogte op in eurobedragen in communicatie rondom pensioeningang, maar de informatie over loonheffingskorting en de volle wees ontbreekt bij sommigen.[17]

Op het moment dat de tweede ouder van een wees overlijdt (of al overleden is) is in veel pensioenregelingen opgenomen dat de volle wees recht heeft op een verdubbeling van het wezenpensioen. Om de hoogte van de pensioenuitkering te bepalen moet de pensioenuitvoerder vaststellen of er sprake is van een volle wees of niet. Uit ons onderzoek bleek dat pensioenuitvoerders niet altijd kunnen vaststellen of er nog een andere ouder is. In dat geval moet de volle wees (of zijn wettelijke vertegenwoordiger) dit zelf melden bij de pensioenuitvoerder. Daarom is het essentieel om het recht op een vol wezenpensioen op te nemen in de communicatie richting de wees. Volle wezen behoren tot een zeer kwetsbare groep en het is daarom van belang dat ze zich bewust zijn van het feit dat ze aanspraak maken op de hogere uitkering als ze aan de voorwaarden voldoen. Daarbij is het uiteraard van belang deze boodschap op een juiste manier te brengen.

Het wel of niet toepassen van loonheffingskorting heeft invloed op de hoogte van de uitkering voor een nabestaanden. Dit is een keuze die de nabestaande aan de pensioenuitvoerder moet doorgeven met mogelijk verstrekkende gevolgen. Bij het dubbel toepassen van de loonheffingskorting zal de nabestaande een hoge naheffing ontvangen aan het eind van het jaar, wat vooral bij lagere inkomens tot schrijnende situaties kan leiden. Informeer deelnemers daarom vooraf over de werking en regels van de loonheffingskorting en bevestig de gemaakte keuze in de toekenningsbrief.

Goed voorbeeld: informatie over dubbel wezenpensioen opgenomen in de toekenningsbrief
De voogd van de wees ontvangt de volgende oproep: “Als u niet de ouder van x bent en beide ouders zijn niet meer in leven, dan is er mogelijk recht op een dubbel wezenpensioen. Als dit het geval is, geef dit dan zo snel mogelijk aan ons door.” Dit verkleint de kans dat een volle wees een te lage uitkering ontvangt.

17 Artikel 43 Pw

2.2 Zorg dat nabestaanden weten wanneer hun pensioen ingaat

De nabestaande heeft behoefte aan duidelijkheid over het ingangsmoment van de uitkering. Het is niet ondenkbaar dat er één of meer maand(en) zitten tussen de ingangsdatum en de daadwerkelijke uitbetaling, omdat een deelnemer later in de maand kan overlijden en correspondentie heen en weer verstuurd wordt. In ons onderzoek zien we dat pensioenuitvoerders op verschillende manieren omgaan met informatie in de toekenningsbrief bij ingang van het nabestaandenpensioen. Partners en wezen worden er niet altijd op gewezen wanneer zij precies de eerste uitkering zullen ontvangen en of sprake is van nabetalingen. Communiceer in de toekenningsbrief voor nabestaanden daarom altijd wanneer zij het pensioen ontvangen en hoe wordt omgegaan met eventuele nabetalingen. Deze informatie is van belang bij pensioeningang zodat een nabestaande weet waar hij aan toe is en moet daarom verstrekt worden.[18]

2.3 Hoe ontwikkelt het nabestaandenpensioen zich?

Voor de toekomstige uitkeringshoogte is het belangrijk om te weten of het nabestaandenpensioen een vaste of variabele uitkering betreft. Als sprake is van een variabele uitkering, dan is het relevant om te weten wanneer de pensioenuitvoerder de aanpassing vaststelt, hoe hij deze bepaalt en per wanneer hij de aanpassing doorvoert. De AFM constateert dat niet alle pensioenuitvoerders dit toelichten in de communicatie richting nabestaanden.

Besteed aandacht aan de impact voor de nabestaande op de lange termijn. Het partnerpensioen is levenslang. Naast dat het op de korte termijn het inkomensgat (deels) opvangt zal het ook een belangrijk onderdeel zijn van de financiën van een nabestaande voor de lange termijn. Dat is vooral relevant voor partners die al op een relatief jonge leeftijd partnerpensioen ontvangen door het vroegtijdig overlijden van de deelnemer. Een nabestaande heeft op het moment van overlijden veel aan zijn hoofd waardoor hij mogelijk niet doordrongen is van de impact die een vast of variabel pensioen heeft op de lange termijn.

Sta in de toekenningsbrief daarom ook stil bij de gevolgen van een vast/variabel pensioen. Informeer bij een variabel pensioen over de werking en jaarlijkse aanpassing van de hoogte.[19] Blijf daarbij evenwichtig over de afweging tussen risico en rendement en dat een variabel pensioen naar verwachting de koopkracht ook niet volledig zal behouden. Kijk voor meer informatie over informatievoorziening bij een variabel pensioen ook naar dit eerder gepubliceerde rapport van de AFM. De AFM vindt het wenselijk om bij een vast pensioen de impact van inflatie en het bijbehorende koopkrachtverlies te benoemen.

Pensioenuitvoerder hebben extra communicatieverplichtingen als zij gebruik maken van gelijke aanpassingen met spreiden in de uitkeringsfase.[20] De pensioenuitvoerder moet voorafgaand aan of bij pensioeningang de verplichte informatie verstrekken. Dit geldt ook voor een nabestaande wanneer op zijn pensioenuitkering gelijke aanpassingen met spreiden worden toegepast. De AFM constateert dat bij bijna alle onderzochte partijen waarbij sprake is van een collectieve uitkeringsfase met gelijke aanpassingen met spreiden, wettelijk verplichte informatie aan deelnemers ontbreekt.

2.4 Laat toon en inhoud van communicatie aansluiten bij de situatie

In ons onderzoek zien wij in het contact met de nabestaande dat over het algemeen goed wordt aangesloten bij de persoonlijke situatie. In het eerste contact wordt bijvoorbeeld al duidelijk uitgelegd wat voor de nabestaanden is geregeld, hoe het proces tot uitkering eruitziet, wat de nabestaande daarin kan verwachten en wat de nabestaande nog moet doorgeven. Daarnaast waren er brieven aan

18 Artikel 43Pw
19 Artikel 43 Pw
20 Artikel 7a BuPw

de nabestaanden waarin de toon en inhoud minder passend waren bij de situatie van de nabestaande. De nabestaande partner moest bijvoorbeeld informatie over eerdere scheidingen van de overleden deelnemer aanleveren en er stonden teksten in de brieven die niet van toepassing waren op de huidige partner. Zorg ervoor dat alleen ontbrekende informatie wordt opgevraagd die een nabestaande logischerwijs tot zijn beschikking heeft en dat de informatie aansluit bij de situatie van de nabestaande.[21] Bijvoorbeeld door gebruik te maken van informatie die bij de pensioenuitvoerder al bekend is over de nabestaande of informatie die beschikbaar is via de BRP. Daarmee bevorder je dat de informatie beter landt.

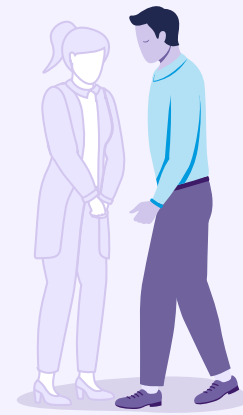
Goed voorbeeld: neem nabestaanden mee in het proces na het overlijden van de deelnemer
Een pensioenuitvoerder communiceert het volgende aan de partner: "U hoeft nu verder niets aan ons door te geven. In deze moeilijke tijd moet u vast al veel regelen. Maar nu even niet bij ons. Als u recht heeft op partnerpensioen krijgt u binnen 2 weken een brief van ons". De partner weet daardoor wat hij kan verwachten en wanneer hij wel of niet in actie moet komen.

21 Artikel 48, lid 2, Pw.

3. Zorg dat het nabestaandenpensioen terechtkomt bij alle rechthebbenden

De AFM verwacht dat pensioenuitvoerders zich maximaal inspannen om alle rechthebbende nabestaanden op te sporen. Een pensioenuitvoerder moet alle pensioengerechtigden informatie verstrekken bij pensioeningang en moet dus weten wie de rechthebbenden zijn. We zien dat pensioenuitvoerders op verschillende manieren omgaan met het achterhalen van de rechthebbende nabestaanden wanneer een deelnemer is overleden. Als sprake is van een onbepaald partnersysteem, kan het een uitdaging zijn om te waarborgen dat alle rechthebbende nabestaanden zijn opgespoord en een uitkering ontvangen. Het is daarom essentieel dat pensioenuitvoerders op verschillende momenten communiceren over wie recht hebben op partnerpensioen en deelnemers in deze communicatie aanzetten tot actie om een eventuele partner aan te melden.

In het onderzoek zien we dat niet altijd duidelijk uit de startinformatie blijkt wie onder de partnerdefinitie valt. Dit is relevante informatie voor het aanmelden van de partner door de deelnemer en daarom verplicht. Zeker bij een bepaald partnersysteem is het essentieel dat pensioenuitvoerder deelnemers hier expliciet en frequent op wijzen. Zorg er daarbij voor dat de deelnemer weet dat hiermee niet alleen geregistreerde partners en echtgenoten worden bedoeld. Een samenwonende partner, zoals een broer of andere huisgenoot, kan ook worden aangemeld als partner en kan recht hebben op partnerpensioen als de deelnemer komt te overlijden.

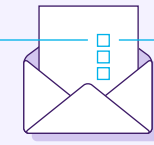

Krijg ik partnerpensioen en hoeveel is dat?

Ravi, 50 jaar

Ravi heeft een maand geleden zijn vriendin verloren. Zij woonden al 5 jaar samen in een huurhuis, maar hadden geen samenlevingscontract.

✗ Ravi is door zijn partner **niet aangemeld** bij de pensioenregeling en moet achteraf aantonen dat hij partner is. De pensioenuitvoerder weet niet van Ravi's bestaan, maar heeft wel een algemene brief gestuurd naar het huisadres. Het is belangrijk dat daaruit blijkt wat Ravi moet doen om aanspraak te maken op het partnerpensioen, omdat hij anders zijn uitkering kan mislopen.

✓

Dit moet Ravi doen om aanspraak te maken op het partnerpensioen

Ook voor het wezenpensioen zien we dat in de startinformatie onduidelijk is wie onder de kinddefinitie[22] vallen, soms ontbreekt deze informatie zelfs volledig. Pensioenuitvoerders registreren over het algemeen geen kinderen vóór het overlijden van de deelnemer. Daarnaast kunnen mogelijk niet alle kinderen die onder de kinddefinitie vallen, waaronder stief- en pleegkinderen, gevonden worden via de BRP. In dat geval zijn pensioenuitvoerders afhankelijk van een aanmelding door de (ex-)partner of het kind zelf. Duidelijkheid over wie recht hebben op het wezenpensioen kan voorkomen dat rechthebbende kinderen gemist worden.

Bij verschillende partner- of kinddefinities is het extra belangrijk om richting de deelnemer duidelijk te maken wie recht heeft op welke uitkering in geval van overlijden. Dit kan het geval zijn als geëerbiedigde rechten uit het oude stelsel een andere partner- of kinddefinitie kennen dan de Wtp-regeling. Zo kan het voorkomen dat een samenwonende partner wel aanspraak kan maken op het partnerpensioen op risicobasis, maar niet op het geëerbiedigde partnerpensioen op opbouwbasis.[23] Duidelijke communicatie voorkomt dat er geen onbedoelde misverstanden ontstaan, bijvoorbeeld doordat een partner of wees wel onder de nieuwe, maar niet onder de oude definitie valt of andersom.

Stel de nabestaande in staat om na te gaan of hij mogelijk rechthebbende is. De AFM verwacht dat bij het ontbreken van een aangemelde partner, de partnerdefinitie is opgenomen in de communicatie die na het overlijden van de deelnemer aan de erfgenamen of het huisadres wordt gestuurd. Daarnaast kan communicatie aan bekende (ex-)partners ook worden ingezet om rechthebbende kinderen op te sporen.

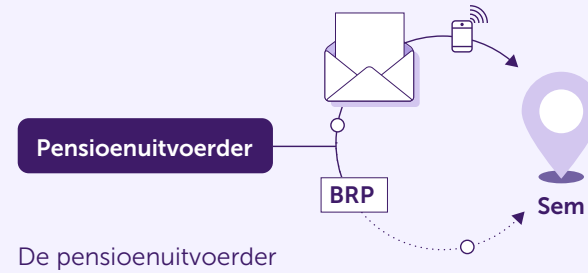

Krijg ik een pensioenuitkering?

Sem, 18 jaar

Sem is net zijn stiefvader verloren. Zijn stiefvaders pensioenuitvoerder heeft hem informatie gestuurd.

Hoewel Sems moeder al 15 jaar samen is met Sems stiefvader, staat Sem niet geregistreerd in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) als kind van zijn stiefvader. Omdat Sem meerderjarig is, moet hij zichzelf aanmelden bij de pensioenuitvoerder.

De pensioenuitvoerder moet dus extra inspanning verrichten om Sem te bereiken en te zorgen dat hij een uitkering krijgt.

22 De uniformering van de kinddefinitie is op moment van publiceren van dit rapport opgenomen in het Wetsvoorstel toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen

23 Artikel 220g Pw

Naast duidelijkheid in de communicatie over wie in aanmerking komt voor een nabestaandenpensioen, zijn er andere manieren om alle rechthebbenden te achterhalen:

- Via de BRP zijn verschillende rechthebbenden te achterhalen, zoals juridische kinderen en getrouwde of geregistreerde partners;
- Communiceer direct met rechthebbende kinderen en niet via informatie aan de (bekende) partner. Richt hierbij je communicatie in op complexe gezinssituaties, vaak door scheiding. Zo zijn er soms kinderen die geen contact meer hebben met een ouder, kinderen in het buitenland of stief- en pleegkinderen.
- Neem in de communicatie aan de partner ook algemene informatie op over het wezenpensioen, zoals welke kinderen daarvoor in aanmerking kunnen komen.

Goed voorbeeld: gepersonaliseerde communicatie aan partner en wees
De brief aan partners en wezen is in hoge mate gepersonaliseerd. Er bestaan daarvoor verschillende soorten brieven. Als alle informatie al bekend is, dan hoeft de partner heel weinig in te vullen.

Aandachtspunt: leg verantwoordelijkheid voor informatie over rechthebbenden niet bij de partner
Een pensioenuitvoerder vraagt informatie op bij de huidige partner over eventuele ex-partners van de overleden deelnemer. Een huidige partner kan worden ingezet om te helpen bij het verkrijgen van informatie over rechthebbenden, maar deze is daar niet verantwoordelijk voor.

Aandachtspunt: in startinformatie is niet duidelijk vermeld wie onder de partnerdefinitie valt
In de startinformatie staat dat iemand een partner s als u gaat trouwen, geregistreerd partnerschap aangaat of een gezamenlijke huishouding heeft. Er wordt niet uitgelegd wat wordt bedoeld met een gezamenlijke huishouding. Maak duidelijk wie er onder de gezamenlijke huishouding vallen, zodat het voor deelnemers duidelijk is wie er recht heeft op partnerpensioen.

4. Voorkom situaties waarin deelnemers onbewust niet gedekt zijn

Uit ons onderzoek komt een aantal situaties naar voren waarin deelnemers zonder dat zij zich daarvan bewust zijn, niet gedekt zijn voor nabestaandenpensioen bij overlijden. Om schrijnende situaties te voorkomen is het van groot belang dat deelnemers het weten als er niets voor nabestaanden is geregeld. Dan kan de deelnemer hierop zelf actie ondernemen. Pensioenuitvoerders hebben de verantwoordelijkheid om hierover duidelijk te communiceren en deelnemers op deze situaties te wijzen. Sommige van deze situaties zijn te voorkomen door de pensioenregeling aan te passen. We lichten een aantal situaties toe, en roepen pensioenuitvoerders op na te gaan of deze en mogelijk andere situaties zich bij hen voordoen.

4.1 Deelnemers worden niet gewezen op het ontbreken van partner- en wezenpensioen in de pensioenregeling

Het kan voorkomen dat een pensioenregeling geen dekking voor nabestaandenpensioen bevat in de opbouwfase. In 2025 gold dit voor 9% van de 2,1 miljoen actieve deelnemers in premieovereenkomsten.[24] Pensioenuitvoerders moeten deelnemers hier expliciet op wijzen in de startinformatie.[25] Op die manier kunnen deelnemers nagaan of zij zelf iets willen regelen voor het nabestaandenpensioen, mogelijk binnen de regeling en anders daarbuiten (bijvoorbeeld door het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering).

4.2 Deelnemers zijn ongedekt, maar hebben nog wel het keuzerecht op vrijwillige voortzetting

In ons onderzoek hebben wij gezien dat deelnemers de keuze voor vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen pas voorgelegd krijgen als zij niet meer in de uitloopdekkingsperiode zitten. Of dat de reactietermijn voor de keuze langer doorloopt dan het einde van de uitloopdekking. Zo kan een deelnemer de informatie over de keuze vrijwillige voortzetting (veelal via de stopbrief) pas hebben ontvangen na afloop van de uitloopdekkingsperiode. Dit kan doordat de deelnemer al een nieuw dienstverband is aangegaan (waarbij mogelijk geen sprake is van nabestaandenpensioen) of doordat de uitdiensttreding pas later door de werkgever wordt doorgegeven of in de administratie van de pensioenuitvoerder is verwerkt. Ook wordt de stopbrief nu soms pas verstuurd, nadat de uitloopdekkingsperiode al verstreken is. Een andere mogelijke situatie is een gebrek aan inzicht vanuit het UWV in de afloop van het recht op risicodekking in verband met een WW of Ziektewetuitkering. In deze situaties hebben gewezen deelnemers geen dekking voor het partner- en wezenpensioen, maar wel nog recht op de keuze voor vrijwillige voortzetting.[26] Hoewel sommige situaties buiten de invloed van de pensioenuitvoerder kunnen liggen, is het belangrijk dat pensioenuitvoerders zich bewust zijn van deze situaties en beleid formuleren om hiermee om te gaan.

24 Zie hiervoor het rapport Sector in beeld pensioenen 2026

25 Artikel 21 Pw en artikel 2, aanhef en sub b, BuPw.

26 Artikel 61a, eerst lid, Pw

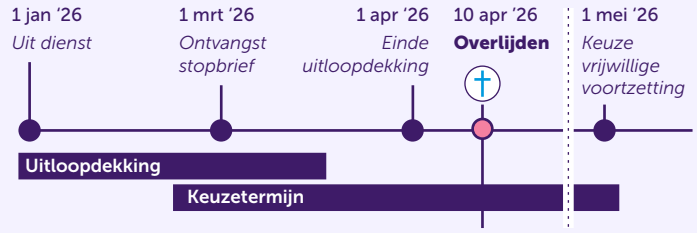
Als ik mijn nabestaanden-pensioen niet voortzet, krijgen mijn nabestaanden dan helemaal niets als ik overlijd?

Nadia, 43 jaar

Nadia stopt met haar baan in het ziekenhuis. Na een pauze van 3 maanden gaat ze werken in een verzorgingstehuis.

Vrijwillige voortzetting

Er kunnen verschillende situaties ontstaan waarin Nadia de keuze voor vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen pas voorgelegd krijgt als de verplichte uitloopdekking al voorbij is. Dit kan tot de ongelukkige situatie leiden dat Nadia precies overlijdt in de periode dat zij nog wel recht had op een keuze tot het voortzetten van de dekking, maar ongedekt is volgens haar pensioenreglement. Dat kan haar partner en kinderen in een financieel kwetsbare situatie brengen.

Pensioenuitvoerders (en sociale partners) moeten zich bewust zijn van deze situaties en deze waar mogelijk proberen te voorkomen, bijvoorbeeld via de inrichting van hun uitvoering, tijdige communicatie of beleid.

Bij het ontvangen van de stopinformatie is een deelnemer al uit dienst. Daarom moet ook in de startinformatie al worden gewezen op wat het nabestaandenpensioen op risicobasis inhoudt en op de keuze voor vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen.[27] De deelnemer is dan op de hoogte dat zijn nabestaanden geen nabestaandenpensioen ontvangen als hij uitdienst treedt en overlijdt, tenzij hij zelf actie onderneemt.

Momenteel worden gesprekken gevoerd over een sectorbrede werkwijze hoe om te gaan met situaties waarin een deelnemer niet gedekt is, maar wel het keuzerecht op vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen heeft.[28] Tegelijkertijd kunnen dit soort situaties nu al ontstaan. Een deel van de onderzochte pensioenuitvoerders geeft aan dit per situatie te bekijken, maar in principe coulance te verlenen voor uitbetaling van het partner- of wezenpensioen als een deelnemer na het einde van de uitloopdekking en voor het aflopen van de keuzetermijn voor vrijwillige voortzetting komt te overlijden. Andere pensioenuitvoerders geven aan dat het reglement leidend is en in dit geval geen sprake is van dekking. Wij vragen pensioenuitvoerders in kaart te brengen welke situaties zich bij hen kunnen voordoen en na te denken over hoe ze deze zo veel mogelijk kunnen voorkomen. Bedenk vooraf hoe je met deze situaties en deelnemers omgaat als ze zich toch voordoen.

Goed voorbeeld: creëren van bufferperiode door keuze uitloopdekkingsperiode van 6 maanden

Bij pensioenregelingen is bewust gekozen voor een uitloopdekkingsperiode van 6 maanden. Pensioenuitvoerders geven aan dat bij deze keuze (van sociale partners) meespeelt dat ze het belangrijk vinden dat deelnemers ook gedekt blijven bij het laat ontvangen van stopbrieven en bij werkgevers die uitdiensttreding niet tijdig melden. Zo wordt de kans op een ongunstige samenloop van de uitloopdekkingsperiode en de keuzetermijn voor vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen verkleind.

27 Artikel 21 Pw

28 Zie hiervoor de Kamerbrief Uitwerking vrijwillige voortzetting nabestaandenpensioen van 08-06-2026

4.3 Nabestaandenpensioen op risicobasis loopt niet door bij uitstel pensioeningang

Deelnemers kunnen ongedekt zijn voor een nabestaandenpensioen als zij pensioneren na het bereiken van de pensioenleeftijd die in het reglement is opgenomen. Dat is het geval als deelnemers kiezen voor het uitstellen van de pensioendatum of een deelnemer op zijn reglementaire pensioenleeftijd nog geen pensioen heeft ingekocht. Dit kan grote gevolgen hebben voor de nabestaanden. Nabestaanden ontvangen in deze situatie in het nieuwe stelsel bij overlijden van de deelnemer alleen een nabestaandenpensioen vanuit de eerbiedigende werking of restitutie van pre-Wtp opgebouwd pensioenkapitaal. Als dit niet aanwezig is ontvangt een nabestaande niks. Het risico voor een inkomenstekort is in deze situatie vaak groter dan bij uitdiensttreding op jongere leeftijd, omdat de overlijdenskans rondom pensioenleeftijd hoger ligt. Als ook de partner in dit scenario (bijna) gepensioneerd is, heeft hij ook minder mogelijkheden om een onverwachts inkomenstekort op te vangen.

Dit kan worden opgelost binnen de pensioenregeling, bijvoorbeeld door de dekking ook na het bereiken van de reglementaire pensioenleeftijd door te laten lopen of door een keuze van voortzetting van het nabestaandenpensioen tot het bereiken van de pensioendatum aan te bieden. Bijna gepensioneerden moeten bij hun keuze voor het uitstellen van hun pensioendatum mee kunnen wegen of er al dan niet sprake is van dekking voor een nabestaandenpensioen. De AFM verwacht daarom ten minste dat pensioenuitvoerders hier expliciet aandacht aan besteden bij de keuzebegeleiding voor het uitstellen van de pensioendatum.

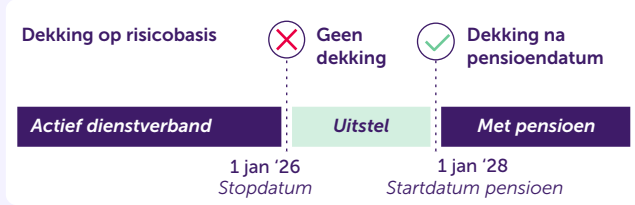
Hoeveel krijgen mijn nabestaanden als ik overlijd?

Anita, 67 jaar

Anita is net met pensioen. Zij woont samen met haar man en twee zoons van 23 en 28 jaar. Zij heeft haar keuzes al doorgegeven aan haar pensioenuitvoerder.

Anita heeft ervoor gekozen om haar pensioen niet uit te stellen, omdat bij haar pensioenregeling de dekking op het nabestaandenpensioen vervalt bij het bereiken van de reglementaire pensioenleeftijd.

Uitstel pensioen niet zonder risico's

In de keuzebegeleiding werd duidelijk dat haar man in de periode van uitgesteld pensioen €0 zou krijgen bij overlijden van Anita. Omdat Anita haar pensioen niet heeft uitgesteld, is haar partner nog steeds gedekt. Het verschil tussen volledige dekking voor en na pensionering en géén dekking in de periode van uitgesteld pensioen kan groot zijn. Het is daarom belangrijk dat deelnemers dit kunnen meewegen in hun keuze.

4.4 Onduidelijkheid over afloop dekking en uitkering wezenpensioen na pensioeningang

Communiceer tijdig met de wees over het aflopen van de ingegane uitkering. De einddatum van de uitkering moet worden opgenomen in de communicatie aan de wees bij ingang van het wezenpensioen en in de jaarlijkse communicatie over de pensioenuitkering in het UPO.[29] De AFM adviseert om de wees ruim vóór het bereiken van de eindleeftijd in een aparte brief te informeren over het beëindigen van het wezenpensioen.

Maak in de communicatie rondom pensioeningang expliciet of tijdens de uitkeringsfase nog sprake is van dekking van wezenpensioen. Het is ook mogelijk dat de pensioenregeling niet voorziet in wezenpensioen na pensionering. In het onderzoek constateerde de AFM dat deelnemers hier niet altijd over worden geïnformeerd in de communicatie rondom pensioeningang. Dit creëert het risico dat deelnemers niet op de hoogte zijn van het eindigen van de dekking van het wezenpensioen wanneer ze hun pensioen laten ingaan. Benoem dit daarom expliciet in de communicatie richting de deelnemer rond pensionering.

Goed voorbeeld: wees ontvangt voor aflopen uitkering informatie over beëindiging
Een pensioenuitvoerder informeert de wees 3 maanden voor het einde van de uitkering over de beëindiging door middel van een beëindigingsbericht. Daarin leggen zij uit dat de huidige uitkering van de wees nog 3 maanden doorloopt en op datum X automatisch wordt stopgezet.

4.5 Na pensionering heeft een partner die niet is aangemeld geen recht op partnerpensioen

Als de deelnemer op pensioendatum kiest voor partnerpensioen, dan geldt deze aanspraak alleen voor de partner die op dat moment is geregistreerd. Wanneer de deelnemer tijdens zijn gepensioneerde leven scheidt van zijn partner en een nieuwe relatie aangaat, kan deze nieuwe partner geen aanspraak maken op het partnerpensioen. Het is dus belangrijk voor pensioenuitvoerders om bij pensionering en gedurende de uitkeringsfase duidelijk te communiceren wie de rechthebbende voor het partnerpensioen is op het moment van overlijden. Daarnaast is het belangrijk dat de pensioenuitvoerder de deelnemer bij pensioeningang duidelijk informeert als er geen sprake (meer) is van partnerpensioen tijdens de uitkeringsfase.

Goed voorbeeld: brief aan nabestaande die niks krijgt
Een pensioenuitvoerder stuurt bij overlijden van de deelnemer ook een brief aan nabestaanden die geen partnerpensioen krijgen. Deze situatie kan zich voordoen als een deelnemer op pensioendatum heeft gekozen om het kapitaal volledig voor ouderdomspensioen aan te wenden. Of als hij een nieuwe partner heeft gekregen na pensionering. Hoewel dit niet verplicht is, waardeert de AFM het dat de pensioenuitvoerder deze nabestaanden duidelijkheid biedt.

29 Artikel 43 Pw en artikel 44 jo 48, lid 5, Pw jo artikel 9c BuPw.

Bijlage 1: Achtergrond en onderzoeksopzet

Wat is er veranderd in de nieuwe pensioenregeling?

Een belangrijke wijziging binnen het nieuwe stelsel is dat nabestaandenpensioen in de opbouwfase altijd op risicobasis is. Dat betekent dat een deelnemer in principe niet meer gedekt is voor het nabestaandenpensioen als hij uit dienst treedt. Het nabestaandenpensioen is ook niet meer afhankelijk van het aantal dienstjaren, maar van een percentage van het pensioengevend loon (eventueel verminderd met een franchise). Dat zorgt ervoor dat een deelnemer bij een baanwissel voor de hoogte van zijn partnerpensioen geen nadeel hoeft te ondervinden van zijn korte diensttijd. Het percentage mag voor het partnerpensioen maximaal 50% zijn, voor het wezenpensioen maximaal 20% en voor volle wezen maximaal 40%.[30] Er is geen wettelijke ondergrens voor de hoogte van het dekkingspercentage voor een nabestaandenpensioen. Het kan daarom sterk verschillen hoeveel een nabestaande ontvangt bij overlijden van de deelnemer.

Wanneer een deelnemer uit dienst treedt en niet aansluitend een nieuw dienstverband heeft, loopt de risicodekking voor het nabestaandenpensioen nog een periode door. Dit noemen we de uitloopdekking. Dit is bedoeld om het risico te verkleinen dat iemand die tussen twee dienstverbanden in zit, geen dekking voor een nabestaandenpensioen heeft. De gewezen deelnemer hoeft hier geen premie voor af te dragen. De uitloopdekking duurt standaard 3 of 6 maanden, maar eindigt eerder als de deelnemer een nieuw dienstverband heeft. De risicodekking loopt ook door zolang de deelnemer recht heeft op een werkloosheidsuitkering of een Ziektewetuitkering.

Na de uitloopdekkingsperiode of na afloop van de WW- of Ziektewetuitkering, kan de deelnemer ervoor kiezen om de dekking voor het partnerpensioen vrijwillig voort te zetten. Een deelnemer heeft geen recht op deze keuze als er een direct aansluitend dienstverband is na uitdiensttreding. De keuze voor vrijwillige voortzetting moeten pensioenuitvoerders verplicht aanbieden voor het partnerpensioen. Beoogd wordt dit ook verplicht te maken voor het wezenpensioen.[31] Met de vrijwillige voortzetting wordt beoogd de dekking in stand te houden. De benodigde premie betaalt de deelnemer zelf vanuit het opgebouwde pensioenkapitaal, waardoor de uitkering voor het ouderdomspensioen lager uitvalt. Als het ouderdomspensioen door de financiering van de vrijwillige voortzetting onder de afkoopgrens komt, stopt de dekking. De deelnemer kan er maandelijks voor kiezen om de dekking op te zeggen.

Het partnerbegrip is ruimer en uniformer geworden. Je bent partner van een deelnemer als je getrouwd bent, een geregistreerd partnerschap hebt of een gezamenlijke huishouding met de deelnemer voert (en dit kan aantonen). Binnen deze gezamenlijke huishouding vallen ongehuwd of ongeregistreerde samenwonende partners, of een ander meerderjarig persoon waarmee de deelnemer een huishouden vormt. Dit mag geen bloedverwant in de eerste en tweede graad in rechte lijn zijn, of een stief- of pleegkind. Dat betekent bijvoorbeeld dat wanneer een deelnemer met een broer of zus samenwoont onder voorwaarden ook partner kan zijn. Of bijvoorbeeld een huisgenoot waarmee de deelnemer samen op het huurcontract staat. Er zijn uitzonderingen voor het vereiste om op hetzelfde adres te wonen, bijvoorbeeld als de partner in een zorginstelling zit.

30 Artikel 18b en 18c, Wet op de loonbelasting 1964

31 Dit is openomen in het Wetsvoorstel Wet toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen. Als deze wordt aangenomen is de keuze voor vrijwillige voortzetting van het wezenpen sioen ook verplicht.

Bij een onbepaald partnersysteem kan een partner ook na overlijden aantonen dat hij onder het partnerbegrip valt. De nabestaande partner moet in dat geval kunnen aantonen een gezamenlijke huishouding te hebben gevoerd met de overleden deelnemer. Dat is het geval als de overleden deelnemer en nabestaande partner minstens 6 maanden op hetzelfde adres stonden ingeschreven, er sprake was van gezamenlijk eigendom van een huis, beide namen op het huurcontract staan, de overleden deelnemer is aangemerkt als partner bij de pensioenregeling van de nabestaande of sprake is van een kind geboren uit de relatie of een erkend kind.

De eindleeftijd voor wezenpensioen is in alle nieuwe pensioenregelingen 25 jaar. Voorheen varieerde de eindleeftijd van het wezenpensioen, afhankelijk van de pensioenregeling, tussen de 18 en 30 jaar met voorwaarden aan de leeftijd zoals dat de wees nog studeert of arbeidsongeschikt was. Wie er onder het kindbegrip valt leggen pensioenuitvoerders momenteel vast in het reglement. Het wetsvoorstel Wet toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen brengt hier verandering in.

Bijlage 2: Wettelijk kader

Pensioenuitvoerders moeten bij de verschillende levensgebeurtenissen informatie over het nabestaandenpensioen verstrekken. De informatie wordt onder andere in de startbrief, stopbrief en de brieven bij ingang van het ouderdomspensioen, partnerpensioen of wezenpensioen verstrekt. Hierna is per informatiemoment opgenomen wat er over het nabestaandenpensioen in opgenomen moet worden en wat de verwachtingen van de AFM zijn. Alle informatie die de pensioenuitvoerders verstrekken of beschikbaar stellen dient correct, evenwichtig en duidelijk te zijn en tijdig verstrekt te worden (artikel 48, lid 1, Pw).

Informatie bij indiensttreding

Bij de start van de deelneming moeten pensioenuitvoerders de werknemer informeren over de kenmerken van de pensioenregeling (artikel 21, lid 1, Pw). Zij gebruiken hier veelal een startbrief voor. Onder de kenmerken van de pensioenregeling valt dat er vermeld wordt of er een partner- en wezenpensioen op risicobasis voor de deelnemer geregeld is wanneer de deelnemer overlijdt voordat hij gepensioneerd is en dat het nabestaandenpensioen stopt bij uitdiensttreding (artikel 2, lid a en b, BuPw). De pensioenuitvoerder moet daarnaast de deelnemer informeren over de grondslag (het pensioengevend loon, eventueel verminderd met een franchise) en het percentage van de dekking voor het nabestaandenpensioen (artikel 21 Pw). Ook moeten pensioenuitvoerders informatie verstrekken over welke keuzes er ten aanzien van het nabestaandenpensioen bestaan (artikel 2, lid d, BuPw), zoals vrijwillige voortzetting en de keuze voor uitruil bij pensionering. Tot slot is het van belang dat duidelijk is of het een bepaald of onbepaald partnersysteem is (artikel 2, lid a, BuPw) en of deelnemers nog actie moeten ondernemen voor het aanmelden van hun partner en waarom dit van belang is (artikel 48, lid 4, Pw). Deze elementen moeten in de startinformatie worden verstrekt.

Informatie bij uitdiensttreding

Bij beëindiging van de deelname moeten pensioenuitvoerders een opgave van de pensioenaanspraken op grond van artikel 55 Pw verstrekken (artikel 39, lid 1, sub a, Pw). Hieronder valt onder andere de hoogte van het (geëerbiedigde) opgebouwde partner- en wezenpensioen. Daarnaast moet ook de hoogte van de dekking van het partner- en wezenpensioen gedurende de uitloopdekking worden verstrekt (artikel 6, sub g, BuPw) en moet worden gewezen op het vervallen van de risicodekking tegen het risico op overlijden (artikel 6, sub h, BuPw) en de mogelijkheid om de risicodekking voor nabestaandenpensioen vrijwillig voort te zetten (artikel 6, lid g, BuPw). Over de vrijwillige voortzetting schrijft artikel 10bb BuPw voor dat aan gewezen deelnemers in de uitloopdekking informatie over dit keuzerecht verstrekt moet worden. Pensioenuitvoerders moeten aan de gewezen deelnemer informatie verstrekken over de aanmeldtermijn, de hoogte van de dekking, de periode waarin het recht kan bestaan op deze voortzetting, dat de premies voor vrijwillige voortzetting in mindering worden gebracht op het pensioenkapitaal en dat de vrijwillige voortzetting maandelijks opzegbaar is.

Informatie bij pensioeningang

Bij pensioeningang van het ouderdomspensioen verstrekt de pensioenuitvoerder aan de gepensioneerde informatie over zijn pensioen (artikel 43 Pw). In deze informatie moet over het nabestaandenpensioen in ieder geval de hoogte van de partnerpensioenaanspraak worden opgenomen (artikel 43, lid 1, sub b, Pw) en voor wie het partnerpensioen is. Dit geldt ook voor het wezenpensioen, als dit na pensioendatum een onderdeel is van de regeling. Wanneer er geen sprake is van partnerpensioen na de pensioendatum is dit relevante informatie voor de deelnemer (artikel 43, lid 1, sub e, Pw), omdat het een bevestiging van de gemaakte keuze is.

Wanneer de deelnemer of gepensioneerde overlijdt, dan kunnen nabestaanden recht hebben op een pensioenuitkering. Zij worden dan gepensioneerden en ontvangen informatie over hun nabestaandenpensioen. Voor de nabestaande is dit veelal de eerste keer dat hij zelf in contact komt met de pensioenuitvoerder. De pensioenuitvoerder moet de hoogte van het nabestaandenpensioen verstrekken (artikel 43, lid 1, sub a, Pw).

Als de pensioenuitvoerder een spreidingsperiode van meer dan vijf jaar hanteert dan wel gelijke aanpassingen met spreiden toepast, is de pensioenuitvoerder verplicht een specifieke tekst op te nemen over de ontwikkeling van de pensioenuitkering. Deze informatie moet aan gepensioneerden, nabestaande partners en wezen verstrekt worden in de informatie bij pensioeningang (artikel 7a, lid 1, sub e, BuPw). Zij gaan op dat moment deelnemen in het spreidingscollectief. Wanneer op het pensioenrecht gelijke aanpassing met spreiden van toepassing is dan moet de pensioenuitvoerder hier nog aanvullende informatie over verstrekken (artikel 7a, lid 2, BuPw).

Andere relevante informatie die de pensioenuitvoerder moet verstrekken aan de pensioengerechtigden is wanneer hij de eerste uitkering zal ontvangen en de bevestiging van gemaakte keuzes zoals de keuze voor het al dan niet toepassen van loonheffingskorting (artikel 43, lid 1, sub e, Pw).

Verstrekken

Artikel 49 Pw bepaalt dat informatie op verschillende manieren verstrekt kan worden, namelijk elektronisch, schriftelijk of via een website (een MijnOmgeving). Wanneer de informatie via een website verstrekt wordt dan moet de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde persoonlijk geattendeerd worden op deze informatie. De AFM beschouwt de informatie als verstrekt als op basis van de persoonlijke attendering voor de ontvanger duidelijk is welke informatie via de betreffende link te vinden is, waarom het belangrijk is dat de deelnemer deze informatie tot zich neemt en een directe verwijzing is opgenomen naar de plek(ken) waar de informatie staat. Met een directe verwijzing hoeft de deelnemer niet op zoek te gaan in het portaal om deze informatie te vinden. De informatie die elektronisch of via de website verstrekt is, moet tot één jaar na overlijden van de pensioengerechtigde of het aflopen van de uitkering van de nabestaande bewaard blijven. Een pensioenuitvoerder moet er dus voor zorgen dat de informatie reproduceerbaar is.